

4 Förteckning över röstberättigade

Innehåll

4.1	Upprättande och justering av förteckning över röstberättigade.....	1
4.2	Framläggande av förteckning över röstberättigade	3
4.3	Offentlighet för förteckningen över röstberättigade	4
4.4	Behandling av rättelseyrkande	5
4.5	Självrättelse av förteckningen över röstberättigade och laga kraft.....	6
4.6	Meddelandekort	7
4.7	Övriga uppgifter som gäller förteckningen över röstberättigade	8

4.1 Upprättande och justering av förteckning över röstberättigade

Valnämnden ska upprätta en förteckning över röstberättigade (tidigare term röstlängd).

Om en centralvalnämnd har tillsatts inom en kyrklig samfällighet, upprättas förteckningen över röstberättigade av centralvalnämnden. Om församlingen har indelats i röstningsområden upprättas separata förteckningar för varje röstningsområde. Förteckningen ska ha upprättats senast 1.9.2022 (VOK 2:6). Det finns separata anvisningar om hur förteckningen tas ur medlemsdatasystemet Kirjuri.

I förteckningen över röstberättigade ska de röstberättigade församlingsmedlemmarna och deras personbeteckning och antal samt vid behov röstningsområdet antecknas.

Adressen anges inte längre till följd av de nya valbestämmelserna. Om en röstberättigad i

församlingsvalet har en sådan spärrmarkering som avses i 36 § i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, skrivs en anteckning om spärrmarkeringen ut i förteckningen. I förteckningen ska det finnas utrymme för anteckningar om utövande av rösträtten och för anmärkningar. (KL 23:21)

Rösträtt har alla de medlemmar av kyrkan som senast på valdagen fyller 16 år. Den röstberättigade läggs till i förteckningen över röstberättigade i den församling där han eller hon har antecknats som närvarande medlem 15.8.2022. Rösträtten utövas i den församling i vars förteckning över röstberättigade personen har antecknats. (KL 23:12,1)

Församlingar som går samman 1.1.2023 använder en enda gemensam förteckning över röstberättigade. Förteckningar över de nuvarande församlingarnas röstberättigade medlemmar tas ur församlingarnas medlemsdatasystem Kirjuri och dessa förteckningar tillsammans utgör förteckningen över röstberättigade i den nya eller utvidgade församlingen. Om man emellertid har gjort en indelning i röstningsområden där varje församling som ingår i förnyelsen utgör ett röstningsområde, fungerar respektive församlings förteckning som det röstningsområdets förteckning över röstberättigade.

Förteckningen över röstberättigade ska justeras av minst två medlemmar som valnämnden utser inom sig. Justeringen ska göras senast 1.9.2022. (VOK 2:7,1)

De som justerar förteckningen ska

- 1) införa de röstberättigade medlemmar av församlingen som felaktigt inte har antecknats i förteckningen
- 2) stryka över (utan att helt täcka) namnen på avlidna och på personer som felaktigt har antecknats som röstberättigade samt anteckna orsaken till åtgärden
- 3) rätta övriga fel som de noterar. (VOK 2:7,2)

Till sist ska de som justerar förteckningen över röstberättigade anteckna det justerade antalet röstberättigade i förteckningen samt datera den och bestyrka den med sina underskrifter. Efter att förteckningen har bestyrkts får inga andra ändringar göras i den än sådana ändringar som föranleds av självrättelse av förteckningen över röstberättigade eller av beslut om besvär eller rättelseyrkanden. (VOK 2:7,3)

4.2 Framläggande av förteckning över röstberättigade

Förteckningen över röstberättigade ska med undantag av personbeteckningar finnas framlagd för granskning under tillsyn 2.9.2022 kl. 10–14 och 5.9.2022 kl. 15–19 på pastors-expeditionen eller någon annan plats som valnämnden bestämt. (VOK 2:8,1)

I praktiken ska förteckningen vara tillgänglig för församlingens medlemmar så att inga personbeteckningar syns. Personbeteckningarna ska täckas över till exempel med ett pappersark. Likaså ska man täcka över alla uppgifter för personer med spärrmarkering. Uppgifterna för en person med spärrmarkering kan ges ut endast till personen själv. Uppgifterna kan endast granskas personligen på plats.

Valnämnden ska se till att det finns en eller flera övervakare på plats (till exempel någon av de anställda på pastorsexpeditionen).

En kungörelse om att förteckningen finns till påseende (kungörelse om förteckning över röstberättigade) ska anslås på församlingens anslagstavla senast 23.8.2022 och hållas kvar där till 5.9.2022 kl. 19. I kungörelsen ska nämnas:

- 1) när och var förteckningen finns framlagd
- 2) hur yrkande på rättelse av förteckningen görs
- 3) när valnämnden sammanträder för att behandla rättelseyrkanden. (VOK 2:8)

Kungörelsen ska också publiceras i tidningen senast 28.8.2022. (VOK 2:8,3)

4.3 Offentlighet för förteckningen över röstberättigade

Församlingens medlemmar har rätt att ta del av förteckningen över röstberättigade i församlingsvalet under den tid då den finns offentligt framlagd. Förteckningen utan personbeteckningar ska finnas till allmänt påseende i minst fyra timmar under två på varandra följande vardagar som följer på justeringen av förteckningen (1.9.2018), dock inte på en lördag. I församlingsvalet 2022 ska förteckningen finnas offentligt framlagd på fredag 2.9.2022 kl. 10–14 och på måndag 5.9.2018 kl. 15–19. (Se kapitel 4.2, KL 25:8 a och VOK 2:8)

Förteckningen över röstberättigade innehåller känsliga uppgifter i och med att den visar vilken religiös övertygelse personerna i listan har. Förteckningen ska vara sekretessbelagd vid andra tidpunkter än den som avses i föregående stycke. Sekretessen hindrar inte att uppgifter ur förteckningen lämnas ut till den som behöver dem för att klarlägga sin rösträtt. (KL 25:8 a)

Förteckningen får inte lämnas ut för kopiering eller fotografering, och kopior av den får inte ges ut. Den som är antecknad i förteckningen har dock rätt att avgiftsfritt få ett utdrag av de uppgifter som antecknats om honom eller henne i förteckningen. Den som har begärt att bli upptagen i förteckningen har rätt att få uppgift om handlingar i anslutning till behandlingen av ärendet i enlighet med bestämmelserna i 11 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (en parts rätt att få uppgift om innehållet även i andra än offentliga handlingar under de förutsättningar som anges i lag). (KL 25:8 a och VOK 2:8)

I fråga om offentlighet för och behandlingen av förteckningen över röstberättigade gäller i övrigt det som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, dataskyddsförordningen och dataskyddslagen. (KL 25:8 a)

4.4 Behandling av rättelseyrkande

Den som anser att han eller hon obehörigen utelämnats ur förteckningen över röstberättigade eller att en anteckning om honom eller henne i förteckningen är oriktig får yrka rättelse (KL 24:7).

Skriftligt yrkande på rättelse av förteckningen över röstberättigade ska lämnas in till pastorsexpeditionen eller något annat av församlingens verksamhetsställen som valnämnden beslutar om senast 7.9.2022 före kl. 16. (KL 24:9)

Valnämnden behandlar de rättelseyrkanden som gäller förteckningen över röstberättigade och fattar beslut om dem vid sitt sammanträde 3.10.2022. (VOK 2:9) Valnämnden ska sända beslutet med besväransvisning till den som framställt rättelseyrkandet för kännedom per brev, om inte beslutet har delgetts honom eller henne skriftligen vid sammanträdet. Delgivningen anses ha skett den sjunde dagen efter att brevet avsändes, om det inte visas att delgivningen har skett senare. (KL 24:11)

En part har rätt att överklaga ett beslut om rättelseyrkande hos förvaltningsdomstolen. Besvär ska anföras inom sju dagar från det att beslutet har delfåtts. Besvären ska riktas till förvaltningsdomstolen och inom nämnda tid lämnas in till pastorsexpeditionen eller något annat av församlingens verksamhetsställen som valnämnden beslutar om. Valnämnden ska i brådskande ordning sända besvären, ett protokollsutdrag, valnämndens utlåtande och övriga handlingar i ärendet till förvaltningsdomstolen. (KL 24:9,3) Valnämnden ska införa nödvändiga anteckningar om besvären i förteckningen över röstberättigade. (KL 24:7,2)

4.5 Självrättelse av förteckningen över röstberättigade och laga kraft

Valnämnden har rätt att lägga till en person i förteckningen över röstberättigade eller anteckna att en person saknar rösträtt, om personen felaktigt har utelämnats ur förteckningen alternativt antecknats sakna rösträtt eller inneha rösträtt. Vidare har valnämnden rätt att lägga till en person i förteckningen eller anteckna att en person saknar rösträtt, om personen har inträtt i eller utträtt ur kyrkan efter 15.8.2022. (KL 23:22,1) Rapporter över inträden, utträden och avlidna skrivs ut ur Kirjuri-systemet. Startdatumet i rapporterna är 15.8.2022 och slutdatumet är det datum då valnämnden sammanträder, dock senast 4.11.2022. Det finns separata anvisningar om hur rapporterna skrivs ut ur medlemsdatasystemet Kirjuri.

Om valnämnden anser att en anteckning om personen i förteckningen i övrigt är felaktig, kan valnämnden korrigera felet. Valnämnden ska göra ändringarna i förteckningen senast 4.11.2022 före klockan 16. (KL 23:22,1).

Om valnämnden lägger till en person i förteckningen över röstberättigade och antecknar att han eller hon saknar rösträtt, ska valnämnden utfärda ett skriftligt beslut om detta och delge personen i fråga beslutet med tillhörande besvärsanvisning. Ett skriftligt beslut fattas dock inte om personen har avlidit eller dödförklarats efter att förteckningen över röstberättigade har upprättats. (KL 23:22,2).

Om valnämnden lägger till en person i förteckningen över röstberättigade ska ett meddelande om detta utan dröjsmål skickas till personen. En person som inträder i kyrkan har i församlingsvalet rösträtt i den församling i vilken han eller hon har blivit medlem. (KL 23:22,3) Om en medlem av kyrkan däremot flyttar till en annan församling efter 15.8 överförs inte rösträtten, utan personen har alljämt rösträtt i den församling i vilken han eller hon var medlem 15.8.

Om valnämnden korrigerar någon annan felaktig anteckning om en person i förteckningen över röstberättigade ska detta delges den berörda personen utan dröjsmål, om det inte är uppenbart onödigt. (KL 23:22,4) Den berörda personen behöver till exempel inte informeras om uppenbara skrivfel.

Förteckningen över röstberättigade vinner laga kraft 4.11.2022 kl. 16. Efter denna tidpunkt får inga ändringar göras i förteckningen. (KL 23:23) Valnämnden ska i förteckningen anteckna att den har vunnit laga kraft. (VOK 2:10)

En lagakraftvunnen förteckning över röstberättigade ska vid valet följas oförändrad. Förteckningen ska följas på valdagen även om förvaltningsdomstolen inte har avgett något slutligt beslut om besvär som anförts hos domstolen gällande ett rättelseyrkande. Den som för valnämnden visar upp ett beslut av förvaltningsdomstolen enligt vilket han eller hon är röstberättigad ska dock få utöva sin rösträtt. (23:23,2).

4.6 Meddelandekort

Kyrkostyrelsen gör upp en modell för meddelandekort och erbjuder också en möjlighet för församlingarna att skicka ett valbrev som inkluderar meddelandekort till de röstberättigade.

Om församlingen är indelad i röstningsområden ska man upprätta ett meddelandekort för varje person som upptagits i förteckningen över röstberättigade. Av meddelandekortet ska framgå:

- 1) den röstberättigades namn och uppgifter om röstningsområde samt röstningsstället på valdagen och adressen till det,
- 2) den röstberättigades stadigvarande adress enligt medlemsdatasystemet Kirjuri 1.9.2022,
- 3) uppgift om vid vilka val mottagaren av meddelandekortet har rösträtt,

- 4) uppgift om valdagen och tidpunkten för förhandsröstningen,
- 5) kontaktinformation för den valnämnd som antecknats som kortets avsändare,
- 6) uppgifter om det medlemsdatasystem som uppgifterna på kortet grundar sig på,
- 7) anvisningar om hur kortet ska användas och om förfarandet vid röstningen. (VOK 2:11, 1).

Om en församling som är indelad i röstningsområden inte deltar i sändandet av det centraliserade valbrevet, ska valnämnden se till att meddelandekorten sänds till de röstberättigade vars adress är känd senast fredagen 21.10.2022. (VOK 2:11, 3).

Meddelandekort kan skickas till de röstberättigade **även om församlingen inte har delats in i röstningsområden**. Meddelandekortet kan samtidigt fungera som följbrev vid förhandsröstning. (VOK 2:11, 2).

Myndighetspost, såsom meddelande om rösträtt i det kommande församlingsvalet (meddelandekort), kan skickas också till personer med spärrmarkering.

4.7 Övriga uppgifter som gäller förteckningen över röstberättigade

Förteckningens betydelse på valdagen

Förteckningen över röstberättigade ska följas på valdagen även om förvaltningsdomstolen inte har avgett något slutligt beslut om besvär som anförts hos domstolen gällande ett rättelseyrkande. Den som för valnämnden visar upp förvaltningsdomstolens beslut enligt vilket han eller hon är röstberättigad ska dock tillåtas rösta. (23:23,2).

Valnämnden ska se till att man på valdagen inte ger ut en röstsedel till en röstande förrän personen har konstaterats vara röstberättigad.

Valnämnden ska anteckna i förteckningen över röstberättigade att rösträtten har använts.

Förteckningen över röstberättigade och 16–17-åringar

När förteckningen skrivs ut ur medlemsdatasystemet Kirjuri finns det färdigt en anteckning i anmärkningsfältet om det är fråga om en 16–17-årig medlem av kyrkan. Det är således relativt lätt att räkna ut antalet röstande och valdeltagandet i denna åldersgrupp för både den lokala och den nationella informationstjänsten.

Röstningsområden och förteckningen över röstberättigade

Om församlingen har delats in i röstningsområden upprättas en egen förteckning över röstberättigade för varje röstningsområde. I församlingar som har delats in i röstningsområden får en röstberättigad rösta på den egentliga valdagen endast i vallokalen i sitt eget röstningsområde. En församling som har behov av att genomföra valet per röstningsområde ska meddela Kyrkostyrelsen om detta före slutet av april. (Se cirkulär 2/2022)